

SÆRUTSKRIFT

Arkivsak-dok. 25/2090-28
Saksbehandler Ole Tom Ørnevik

Fastsetting av planprogram for detaljregulering av Bøylestad Energipark

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Formannskapet	27.08.2026	26/29

Formannskapet har behandlet saken i møte 27.08.2026 sak 26/29

Møtebehandling

Habilitet

Kristin Ljosland (Sp) stilte spørsmål om sin habilitet, jf. forvaltningsloven § 6 første ledd bokstav c, da hun er gift med en av grunneierne bak prosjektet.

Et enstemmig formannskap vurderte henne som inhabil. Svein Kåre Mjølhus (K) trådte inn som varamedlem under behandlingen av saken.

Utsettelsesforslag

Ingunn Fjærbu Roppestad (KrF) fremmet utsettelsesforslag med følgende begrunnelse:

Fylket er ikke ferdig med sin vurdering av saken. Det er ikke opplyst i saken at det er varslet innsigelser fra vegvesenet og statsforvalter. Det pågår i disse dager en trafikk sikkerhetsinspeksjon av veien som bør foreligge før vi behandler saken.

Jeg vil også stille spørsmål om lovligheten av det vedtaket som legges opp til her i dag. Det strider mot kommunens arealplan. Kommunestyret er øverste myndighet og det vedtaket som der er gjort skal ligge til grunn for forhandlinger og videre arbeid med saken. Jeg ønsker å få svar på hvilke vurderinger som er lagt til grunn, siden det vedtaket som foreslås i dag strider med kommunestyrets vedtatte arealplan.

I sakspapirene er det opplysninger som kan tolkes til at det allerede er vedtatt å gå bort fra gul stripe (dette står i vedlegget fra Bøylestad energipark) men i kommuneplanen er det vedtatt gul stripe og standard i henhold til N 100 for industriveien. I kommuneplanen står det også at veien ikke er klassifisert for farlig gods. Å gå bort fra gul stripe og heving av veistandard er en vesentlig endring og kan vel ikke resultere i gyldig vedtak her i dag?

Jeg vil også foreslå at vi i neste møte får en befaring av veien med veieier (fylkeskommunen).

Utsettelsesforslaget falt med 5 mot 2 stemmer.

Votering

Kommunedirektørens innstilling ble vedtatt med 5 mot 2 stemmer.

De som stemte for, var:

Inger-Lene Håland (Ap), Lars Marius Nilsen (Ap), John Magne Bjerga (V), Frank Bjerg Sigvaldsen (Sp) og Stian Omdalsmoen (FrP).

De som stemte imot, var:

Ingunn Fjærbu Roppestad (KrF) og Svein Kåre Mjølhus (K).

Formannskapetets vedtak

Formannskapet i Froland kommune fastsetter med hjemmel i plan- og bygningsloven § 4-1 planprogrammet for detaljregulering av Bøylestad Energipark, med følgende endringer og presiseringer:

1. Formannskapet vurderer at forslaget til planprogram i hovedsak dekker aktuelle utredningstemaer. Det er imidlertid nødvendig at følgende presiseringer og tillegg innarbeides i det videre planarbeidet.
 - Det skal utredes alternative plasseringer av energiparken innenfor næringsområdet som er avsatt i kommuneplanens arealdel for Bøylestad.
 - Konsekvensutredningen skal sammenligne aktuelle lokaliseringalternativer og begrunne valgt lokalisering ut fra en samlet vurdering av konsekvensene.
2. Temaet Trafikk, trafiksikkerhet og mobilitet skal i konsekvensutredningen:
 - Omfatte hele fylkesvei 3718, inkludert Vålandsveien.
 - Inkludere jernbanen og pendlerandelen med tog som del av mobilitetsplanen.
3. Planbeskrivelsen skal redegjøre for samfunnsvirkninger, kraftbehov og energiutnyttelse, herunder:
 - Energiparkens energiforbruk og effektbehov sett opp mot kapasiteten i kraftsystemet.
 - Mulighetene for egen energiproduksjon og utnyttelse av overskuddsenergi.
 - Mulighetene for industriell symbiose, herunder samspill med regional industri og intern ressurs- og energiutnyttelse i energiparken.
4. Det skal utarbeides en samlet massehåndteringsplan. Virkningene av massehåndtering og anleggsgjennomføring skal inngå i relevante konsekvensutredningstemaer, herunder naturmangfold, vannmiljø, forurensning, støy, klima og trafikk.
5. Planforslaget skal inneholde rekkefølgekrav som fastsetter målbare rammer for industrietablering basert på forventet:
 - Antall arbeidsreiser.
 - Omfang av tungtransport.
 - Effektuttak fra kraftsystemet.

Formannskapet legger til grunn at vedtatte endringer innarbeides i planprogrammet.

Fastsetting av planprogram for detaljregulering av Bøylestad Energipark

Kommunedirektørens forslag til vedtak

Formannskapet i Froland kommune fastsetter med hjemmel i plan- og bygningsloven § 4-1 planprogrammet for detaljregulering av Bøylestad Energipark, med følgende endringer og presiseringer:

1. Formannskapet vurderer at forslaget til planprogram i hovedsak dekker aktuelle utredningstemaer. Det er imidlertid nødvendig at følgende presiseringer og tillegg innarbeides i det videre planarbeidet.
 - Det skal utredes alternative plasseringer av energiparken innenfor næringsområdet som er avsatt i kommuneplanens arealdel for Bøylestad.
 - Konsekvensutredningen skal sammenligne aktuelle lokaliseringalternativer og begrunne valgt lokalisering ut fra en samlet vurdering av konsekvensene.
2. Temaet Trafikk, trafiksikkerhet og mobilitet skal i konsekvensutredningen:
 - Omfatte hele fylkesvei 3718, inkludert Vålandsveien.
 - Inkludere jernbanen og pendlerandelen med tog som del av mobilitetsplanen.
3. Planbeskrivelsen skal redegjøre for samfunnsvirkninger, kraftbehov og energiutnyttelse, herunder:
 - Energiparkens energiforbruk og effektbehov sett opp mot kapasiteten i kraftsystemet.
 - Mulighetene for egen energiproduksjon og utnyttelse av overskuddsenergi.
 - Mulighetene for industriell symbiose, herunder samspill med regional industri og intern ressurs- og energiutnyttelse i energiparken.
4. Det skal utarbeides en samlet massehåndteringsplan. Virkningene av massehåndtering og anleggsgjennomføring skal inngå i relevante konsekvensutredningstemaer, herunder naturmangfold, vannmiljø, forurensning, støy, klima og trafikk.
5. Planforslaget skal inneholde rekkefølgekrav som fastsetter målbare rammer for industrietablering basert på forventet:
 - Antall arbeidsreiser.
 - Omfang av tungtransport.
 - Effekttuttak fra kraftsystemet.

Formannskapet legger til grunn at vedtatte endringer innarbeides i planprogrammet.

Vedlegg

Planinitiativ og KU- Fv. 3718 Bøylestadveien

Trafikkanalyse - Fv. 3718 Bøylestadveien

Tilstandsvurdering - Fv. 3718 Bøylestadveien

Planprogram - detaljregulering - Bøylestad Energipark - revidert etter høring

Sammendrag

Planarbeidet for Bøylestad energipark og utbedring av fv. 3718 ble startet i 2025. Høringene utløste omfattende merknader knyttet til naturmangfold, trafikk, vannmiljø, samfunnssikkerhet, kraftinfrastruktur og behovet for å konkretisere industriformålet.

Siden veiplanen og energiparken er tett knyttet sammen, ble det besluttet å utarbeide en samlet konsekvensutredning og en uavhengig trafikkanalyse for fv. 3718. Revidert forslag til planprogram, konsekvensutredning og trafikkanalyse ble sendt inn sommeren 2026.

Kommunedirektøren vurderer at planprogrammet i hovedsak dekker relevante temaer, men foreslår at det stilles krav om utredning av alternative plasseringer av energiparken innenfor det avsatte næringsområdet på Bøylestad. Konsekvensutredningen må også omfatte hele fv. 3718, inkludert Vålandsveien, samt vurdere jernbanens rolle og togpendling.

Videre foreslår kommunedirektøren at planbeskrivelsen skal redegjøre for samfunnsvirkninger, kraftbehov og energiutnyttelse. Det skal utarbeides en samlet massehåndteringsplan, og virkningene av massehåndtering og anleggsgjennomføring skal inngå i relevante konsekvensutredningstemaer. Det skal også fastsettes målbare rammer for industrietableringen basert på forventet antall arbeidsreiser, omfang av tungtransport og effektuttak fra kraftsystemet.

Bakgrunn (Fakta)

Den 28.05.2025 ble det avholdt oppstartsmøte med Bøylestad Energipark AS og plankonsulent Norconsult AS angående plan for tilrettelegging for næringsområde for kraftkrevende industri på Bøylestad (Bøylestad energipark).

Den 18.08.2025 ble det avholdt oppstartsmøte med Agder fylkeskommune angående plan for utbedring av fv. 3718 Bøylestadveien. Forslagstiller oppgav at deres planinitiativ ikke omfattet tofelts vei m/midstripe. Administrasjonen oppgav at det er kun formannskap/planutvalget som kan ta stilling til avvik fra kommuneplanen. På spørsmål om planforslaget måtte konsekvensutredes oppgav administrasjonen at kommunen fulgte konsekvensforskriften.

Planinitiativ kom etter at Froland kommunes arealplan hadde avsatt område på Bøylestad til fremtidig utbyggingsområde for kraftkrevende industrinæring, som ble vedtatt den 13.06.2024. Rekkefølgekravene i vedtatt kommuneplan fastsetter at før det kan vedtas detaljplan for kraftkrevende industrinæring på Bøylestad, skal det foreligge vedtatt detaljplan for adkomstvei. Det er spesifisert at den skal være tofelts vei med midstripe.

Den 19.09.2025 melder Agder fylkeskommune oppstartsvarsel av planarbeid med fv. 3718. Det vises til fylkestingets vedtak der det fastsettes at veilinja skal tilrettelegges for gjenbruk av dagens vei, og med enkelte møteplasser og noe siktutbedring for å bidra til tryggere ferdsel på strekningen. Ut over disse tilpasningene skal veien beholdes som den er. Det fremkommer også fra varslene at Agder fylkeskommune vurderer at planen ikke utløser krav om konsekvensutredning jf. § 4-2.

Under høringsperioden kom det inn 2 merknader fra privatpersoner, foretak og foreninger; Driftsstyre for Bøylestad, Fortidsminneforeningen. Det kom inn 4 merknader fra sektormyndigheter, nabokommuner og andre fagrettede foretak; Avinor AS, Bane Nor SF, Norges vassdrag- og energidepartement (NVE), Tvedestrand kommune (For ytterligere informasjon til sak PLAN-25/00153 dokument 3 - 9, 11, 15 i kommunens sak/arkivsystem).

Den 18.09.2025 melder Norconsult AS oppstarts varsel av planarbeidet med Bøylestad energipark. Vedlagt varselet fulgte forslag til planprogram, konsekvensutredning, risiko og sårbarhetsanalyse (ROS).

Under høringsperioden kom det inn 24 merknader fra privatpersoner, foretak og foreninger. De viktigste merknadene er oppgitt, men er ikke uttømmende (For ytterligere informasjon til sak PLAN-25/00119 dokument 25 i kommunens sak/arkivsystem);

- Naturinngrep og tap av naturmangfold.
Området beskrives som et av de siste store sammenhengende skogområdene i regionen, med høy bonitet, myrer, våtmarker, gammelskog og registrerte rødlistede arter. Viser til at naturverdiene må være styrende for avgrensingen av eventuelt utbyggingsområde.
- Vilt, økologiske korridorer og regional sammenheng.
Området fungerer som et sentralt trekk-område for elg, hjort og annet vilt mellom Froland, Arendal, Tvedestrand og Åmli. Det fryktes oppsplitting av leveområder og økt viltpåkørsler.
- Vei, trafikk og trafiksikkerhet.
Det pekes på at Bøylestadveien og Vålandsveien er uegnet for den trafikken prosjektet vil skape. Mener at det bør være et krav om tofelts vei med midtstripe.
- Samfunnsnytt og behovet for nytt næringsareal.
Det stilles spørsmål om det finnes konkrete industriaktører, om det er dokumentert behovet for området, og om samfunnsnytt kan forsvare naturtapet når det allerede finnes betydelig ledige næringsarealer i regionen.
- Alternative lokaliseringer.
De mener at etableringen heller bør skje i områder som allerede er bygget ut eller regulert til næring, som Eyde, Morrow/Heftingdalen, Longum eller Gullknapp. Disse plassene menes som mer bærekraftig og samfunnsøkonomisk fornuftig.
- Vannmiljø, drikkevann og forurensningsfare.
Det rettes bekymring knyttet til Mossevatnet, Nidelva, våtmarksområder, sulfidholdig bergarter og mulig forurensing. Nidelvas rolle som drikkevannskilde og laksevassdrag fremheves spesielt.
- Friluftsliv, jakt, folkehelse og livskvalitet.
Tap av turstier, jaktområder, rekreasjonsområder og nærnatur trekkes fram som en vesentlig konsekvens. Det nevnes både psykiske belastninger og redusert livskvalitet dersom prosjektet gjennomføres.
- Kulturminner og kulturmiljø.
Etterlyser grundig registrering av kulturhistoriske spor, vannsystemer, husmannsplasser, fløtingsanlegg og eldre bosetninger.
- Avklaring av industritype, sikkerhet og risiko.
Det hersker usikkerhet rundt hva som faktisk skal etableres. Mange mener at datasenter ikke omfattes av det grønne skifte. Det må grundig vurderes konsekvensene for beredskap, kritisk infrastruktur og sikkerhet.

Det kom inn 12 merknader fra sektormyndigheter, nabokommuner og andre fagrettet foretak (Bane Nor SF, Statsforvalteren, Norges vassdrag- og energidepartement, Agder fylkeskommune, Arendal kommune, Tvedestrand kommune, Statens vegvesen, Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap, Direktoratet for mineralforvaltning, Statnett, Østre Agder Brannvesen, og Glitre Nett AS). De 10 viktigste merknadene er oppgitt, men er ikke uttømmende (For ytterligere informasjon til sak PLAN-25/00119 dokument 25 i kommunens sak/arkivsystem);

- Veiforbindelse og transportløsning er stor risikofaktor.
Det pekes på at avklaring av adkomst til E18 er avgjørende. Det stilles spørsmål til om dagens forslag til punktutbedring på fv. 3718 er tilstrekkelig, dersom energiparken

bygges ut i stor skala. Transportløsningen må dokumenteres før reguleringsplanen kan vedtas.

- Helhetlig transport og mobilitetsanalyse.
Framtidig trafikk, tungtransport, farlig gods, anleggstrafikk, arbeidsreiser og regionale virkninger må utredes. Analysen bør være grunnlaget for valg av veistandard, rekkefølgebestemmelser og trafikksikkerhetstiltak.
- Kraft- og nettinfrastruktur må være premiss for planutforming.
Det fremheves at planen må sikre eksisterende nettanlegg (420 kV, 132 kV og 66 kV-anlegg), Arendal transformatorstasjon, Monehagen og fremtidig Bøylestad koblingsstasjon. Det må også tas høyde for arealreserver for framtidig nettutvidelse og nye kraftlinjer.
- Naturmangfold, myr og sammenhengende naturområder må styre utbyggingsgrensene.
Naturverdier må være styrende for hvilke deler av området som bygges ut.
Myrområder og viktige naturtyper skal i størst mulig grad bevares.
- Vannmiljø, Nidelva og Mossevatnet.
Det må dokumenteres at tiltakene ikke forringer vannmiljøet, den lakseførende Nidelva eller øvrige vannforekomster. Bekker, kantvegetasjon, vannføring og økologisk tilstand må ivaretas gjennom planleggingen.
- Kjølevann og industrielt vannforbruk må avklares tidlig.
Behovet for vannuttak, utslippspunkter, temperaturpåvirkning og alternativer må dokumenteres før planvedtak.
- Valg av industritype må konkretiseres.
Mener at planprogrammet må avklare hvilke virksomheter som faktisk er aktuelle innenfor rammene av Grønt industriløft.
- Massehåndtering og sulfidholdig berggrunn må håndteres samlet.
Store terrenginngrep vil skape betydelige masser. Det bør utredes en massehåndteringsplan som angir massebalanse, kartlegging av berggrunnen, håndtering av syredannende masser, og minimerer massetransport.
- Samfunnssikkerhet og beredskap må styrkes.
Brannvesenet understreker behovet for tidlig involvering ved risikofylte virksomheter og peker på utfordringer knyttet til responstid. Statnett krever at transmisjonsnettet behandles som kritisk infrastruktur i ROS. ROS-analyse må omfatte;
 - Flom, skred og klimaendringer.
 - Farlig gods.
 - Kritisk kraftinfrastruktur.
 - Brann og eksplosjon.
 - Storulykkevirksomhet.
 - Svikt i elektronisk kommunikasjon og strømforsyning.
- Regionale konsekvenser og koordinering mellom planene må dokumenteres.
Bøylestad Energipark vurderes som et regionalt prosjekt med betydning for hele regionen. Det kreves samordning mellom energiparken, veiløsningene, regional næringsutvikling, energiforsyning, nabokommunene og statlige og regionale myndigheter.

Da de to planarbeidene har en betydelig sammenheng, ble det besluttet at det skulle holdes jevnlig koordineringsmøte mellom planrådgiverne under planprosessen. Statsforvalteren oppgav tidlig i planprosessen at de forventet en samlet konsekvensutredning for disse to planene. Fylkestingets vedtak om begrenset punktutvidelse av fv. 3718, medfører avvik fra rekkefølgekrav i kommuneplanen og medfører en begrensning på trafikkbelastning på fv. 3718. Slikt medfører også at næringsområde må tilpasses trafikkbelastning av fv. 3718 med

hensyn til arealomfang, arbeidsintensitet og import, eksport vareleveranse. Det ble derfor besluttet at det skulle sendes inn en konsekvensutredning som omfatter begge planarbeidene. Det skulle også vedlegges en uavhengig trafikkanalyse og tilstandsvurdering av fv. 3718, for å avklare hvor mye dagens vei tåler og hva veien tåler med foreslått punktutbedring.

Den 03.07.2026 sender Norconsult AS inn til kommunen revidert planprogram med foreslått konsekvensutredning for både næringsparken og veien.

Den 22.07.2026 sender Norconsult AS inn til kommunen trafikkanalyse og tilstandsvurdering.

Den 23.07.2026 sender Agder fylkeskommune inn revidert planinitiativ tilpasset forholdet at det sendes inn samlet konsekvensutredning for både næringsparken og veien.

Vurderinger:

Planprogrammet er endret sammenlignet med forslaget som fulgte varselet om planoppstart. Temaene trafikk, trafiksikkerhet og mobilitet er tatt inn blant temaene som skal konsekvensutredes. Endringene endrer ikke planarbeidets formål eller geografiske avgrensning, men innebærer en utvidelse og presisering av utredningsgrunnlaget. Endringene vurderes derfor ikke som så vesentlige at det reviderte planprogrammet må legges ut til nytt offentlig ettersyn.

Planprosessen har så langt vært preget av usikkerhet knyttet til antall arbeidsplasser og omfanget av tungtransport som Bøylestad energipark vil skape. Bakgrunnen er at det i utgangspunktet var fastsatt at området skulle benyttes til kraftkrevende industri, uten nærmere spesifisering av hvilken type industri som skulle etableres. Trafikkanalysen og tilstandsvurderingen av fv. 3718 legger nå til grunn transportlett industri. Planprogrammet forutsetter samtidig at utviklingen av Bøylestad energipark ses i sammenheng med utbedring av fv. 3718, både når det gjelder arbeidsreiser, tungtransport og trinnvis utbygging. Det forventes derfor at detaljplanen fastsetter rekkefølgekrav som setter rammer for arealbruk, antall ansatte, arbeidsreiser, tungtransport og effektuttak innenfor de ulike utbyggingstrinnene.

Kravet i kommuneplanen om etablering av en tofelts vei med midtstripe ble opprinnelig fremmet av kommunens administrasjon for å sikre infrastruktur i tråd med planlagte utbyggingsområder. Bakgrunnen var blant annet erfaringer fra utviklingen i Arendal herunder Morrow-satsingen og tilførselsveien til Eydehavn.

Da kravet første gang ble behandlet politisk, var ikke Kommunal- og distriktsdepartementets begrensning på 1600 daa lagt til grunn. Siden administrasjonen ikke har veifaglig kompetanse, er den avhengig av faglige vurderinger for å kunne ta stilling til om en slik utbygging krever tofelts vei med midtstripe, eller om en trinnvis utbygging i takt med oppgraderingen av fv. 3718 er tilstrekkelig. Norconsults tilstandsvurdering og trafikkanalyse av fv. 3718 Bøylestadveien bygger på erfaringstall fra tilsvarende prosjekter. Selv om fremtidig utvikling alltid vil være usikker, gir analysen et faglig begrunnet grunnlag for vurderingene.

Innspillene som er mottatt inneholder merknader til planforslaget, planprogrammet og temaer i konsekvensutredningen. Flere av merknadene berører også flere av temaene som inngår i konsekvensutredningen. På bakgrunn av de innkomne merknadene kommenterer administrasjonen de aktuelle temaene i konsekvensutredningen.

Naturmangfoldet:

Naturmangfoldregistreringene skal gjennomføres etter gjeldende og anerkjente metoder. Det skal vurderes hvordan tiltaket påvirker landskapsøkologiske funksjonsområder, herunder viltkorridorer, sammenhengende naturområder og naturtyper, samt fiskevandring.

Landskap:

Konsekvensutredningen skal omfatte vurderinger av synlighet og visuell dominans, endringer i landskapets karakter, påvirkning på landskapsverdier og kulturmiljø, sårbarhet for inngrep samt konsekvenser for brukeropplevelse og friluftsliv.

Forurensset grunn:

Administrasjonen legger til grunn at det gjennomføres nødvendige prøvetakinger og analyser for å avdekke syredannede potensial i grunnen, samt eventuelle risikoer knyttet til avrenning til resipienter. Resultatene må komme frem av konsekvensutredningen.

Vannmiljø:

Planforslaget må redegjøre for valg av løsninger for vann- og avløpshåndtering i næringsområdet, inkludert løsning for renseanlegg.

Støy og luftforurensing:

Forslaget til planprogram legger opp til at konsekvensene av støy skal utredes både i anleggsfasen og i driftsfasen etter etablering av næringsområdet.

Klima og luftforurensing:

Forslaget til planprogram legger opp til at konsekvensene av luftforurensing og klimagassutslipp skal utredes både i anleggsfasen og i driftsfasen.

Friluftsliv

Forslaget til planprogram legger opp til at dagens bruk av området til friluftsliv skal kartlegges, og at konsekvenser og begrensninger for friluftslivet samt mulige avbøtende tiltak skal utredes.

Helsekonsekvenser:

Både positive og negative helsekonsekvenser for innbyggerne skal belyses. Særlig skal konsekvenser for barn og unge vurderes.

Trafikk, trafikksikkerhet og mobilitet:

Etablering av kraftkrevende industri på Bøylestad må betraktes som et regionalt planleggingsspørsmål. Det er naturlig at det fremmes innspill både til forslaget om og motforestillingene til en alternativ adkomstvei via Brekka i Austre Moland. Agder fylkeskommune konkluderte imidlertid tidlig med at en slik veiforbindelse ville være urealistisk, blant annet som følge av høye kostnader og omfattende naturinngrep. Froland kommune har planmyndighet kun innenfor egen kommunegrense, og det foreligger ingen reelle alternative veitraseer innenfor dette området.

Tvedestrand kommune, AS Jacob Aall og sønner og Waagestad er bekymret for økt trafikk på Vålandsveien og viser til at kraftkrevende industri på Bøylestad har regional betydning. Trafikkanalyse og tilstandsvurderingen av fv. 3718 antyder at transport knyttet til lett industri, samt trinnvis utbygging, ikke vil medføre noen vesentlig belastning på Vålandsveien. Mobilitetsplanen bør imidlertid være tydeligere når det gjelder hvor mye og hvilken type

trafikk som kan forventes på Vålandsveien. Planen bør også beskrive oppfølging av eventuelle punktutbedringer og nødvendig avbøtende tiltak for nærliggende kulturmiljøer.

Bane NOR SF etterlyser en mobilitetsplan som viser omfanget av tiltakets påvirkning på jernbanen. Direkte inngrep i jernbanens eiendom og trasé må planlegges i tett samarbeid med Bane NOR SF.

Administrasjonen legger til grunn at konsekvensutredningen også vurderer trafikkbelastningen i anleggsfasen.

Annet:

Statsforvalteren etterlyser en sammenligning av det foreslåtte næringsområdet med alternative utbyggingsområder, slik at konsekvensutredningen kan sannsynliggjøre at det valgte området medfører minst negative konsekvenser. En slik vurdering forutsetter at de aktuelle alternativene inngår i de 4000 daa som er avsatt til næringsformål i kommuneplanens arealdel.

Tema som skal beskrives eller utredes i planbeskrivelsen

Samfunnsvirkninger, kraftbehov og energiutnyttelse

Arendal kommune ber om at tiltaket tar hensyn til kommunens kraftbehov knyttet til Eyde Energipark. Selv om Bøylestad energipark ligger nær en regional transformatorstasjon, kan ikke energiparken forbruke energi og effekt uten hensyn til kapasiteten i kraftsystemet. Transmisjonslinjene og den regionale transformatoren må kunne levere tilstrekkelig energi og effekt til forbrukere i sør, øst og vest. Et tett samarbeid med områdekonsesjonæren er en forutsetning for det videre planarbeidet.

I planarbeidet for Bøylestad energipark skal det vurderes etablering av anlegg for fornybar energiproduksjon, herunder anlegg for utnyttelse av overskuddsvarme, varmegjenvinning fra kjøleanlegg, solenergianlegg og andre relevante energiløsninger.

Fylkeskommunens innspill bygger på regionens areal- og transportplan samt ABC-prinsippet, som legger til grunn at næringsvirksomhet skal lokaliseres slik at belastningen på infrastrukturen blir minst mulig.

Industriell symbiose, hvor en virksomhets rest- og avfallsstrømmer kan inngå som råstoff i en annen virksomhets produksjon bør vurderes både regionalt og innenfor energiparkens avgrensning.

Øvrige dokumentasjon i planarbeidet

Statnetts og Glitre Netts eksisterende og framtidige anlegg og kraftledninger skal innarbeides i plankartet og avsettes som hensynssoner med tilhørende planbestemmelser. Videre skal det avsettes og sikres nødvendig adkomst for drift, vedlikehold og fornyelse av kraftinfrastrukturen.

Massehåndtering og anleggsgjennomføring

Utbyggingen vil medføre omfattende terrenginngrep og masseflytting. Det skal derfor utarbeides en samlet massehåndteringsplan som redegjør for massebalanse, planeringshøyder, håndtering av syredannende masser, intern gjenbruk av masser og behovet for massetransport. Virkningene av massehåndtering og anleggsgjennomføring skal inngå i relevante konsekvensutredningstemaer, herunder naturmangfold, vannmiljø, forurensning, støy, klima og trafikk.

ROS

Det skal utarbeides en risiko- og sårbarhetsanalyse som omfatter sikkerhet, beredskap, brannsikkerhet, nødetatenes responstid og forsyningssikkerhet.

Kommuneplanens føringer

Kommuneplanens samfunnsdel 2021-2033 gir støtte til etablering av grønn, kraftkrevende industri gjennom målsetningen om å utnytte Frolands komparative fortrinn og legge til rette for slik næringsutvikling. Samtidig legger kommuneplanen vekt på bærekraftig utvikling, god infrastruktur, trafikksikkerhet, klima- og miljøhensyn samt planmessig arealforvaltning. Disse føringene tilsier at planforslaget må dokumentere virkninger for kraftsystemet, transport og mobilitet, samfunnsøkonomi, industriell samhandling og alternative lokaliseringer, slik at valgt løsning kan begrunnes som den mest bærekraftige og samfunnsmessig forsvarelig.

Driftsmessige konsekvenser

Videre oppfølging er omfattende administrativt, men håndteres som en del av kommunens ordinære planbehandling.

Alternative løsninger

Kommuneplanens arealdel avsetter et fremtidig næringsområde på Bøylestad og legger dermed til rette for planlegging av kraftkrevende industri. Det er derfor naturlig å gjennomføre planprosessen og de utredningene som følger av planprogrammet. Planprogrammet skal sikre at kommunen får et tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag til å vurdere om reguleringsplanen bør vedtas, endres eller avvises.

Et alternativ til denne tilnærmingen er at formannskapet, som kommunens planutvalg, velger å avvise planforslaget allerede på dette stadiet dersom det vurderer at prosjektet, uavhengig av resultatet av konsekvensutredningene, ikke bør kunne realiseres. Kommunedirektøren vurderer imidlertid at dette ikke vil være en hensiktsmessig fremgangsmåte. Når kommuneplanens arealdel har avsatt området til framtidig næringsformål, bør kommunen først gjennomføre de nødvendige utredningene og deretter ta stilling til reguleringsplanen på et best mulig faglig grunnlag.

Dersom konsekvensutredningene viser at utbyggingen medfører uakseptable konsekvenser, eksempelvis at trafikkb belastningen ikke kan håndteres på en forsvarlig måte, eller at det avdekkes vesentlige negative konsekvenser for naturmangfold, vannmiljø, samfunnssikkerhet eller andre forhold som ikke kan avbøtes, vil reguleringsplanen helt eller delvis kunne avvises ved den politiske behandlingen av høringsutkastet til reguleringsplan.

Dette er etter kommunedirektørens vurdering den mest forsvarlige måten å behandle saken på.

Konklusjon

Forslaget til planprogram dekker de fleste aktuelle temaene. Det er imidlertid behov for følgende presisering og tillegg;

- Det må utredes alternative plasseringer av energiparken innenfor næringsområdet som er avsatt i kommuneplanens arealdel for Bøylestad. Konsekvensutredningen skal sammenligne aktuelle lokaliseringalternativer og begrunne valgt lokalisering ut fra en samlet vurdering av konsekvensene.
- Det presiseres at temaet trafikk, trafikksikkerhet og mobilitet i konsekvensutredningen skal;

- Omfatte hele fylkesvei 3718, inkludert Vålandsveien.
- Inkludere jernbanen og pendlerandelen med tog som en del av mobilitetsplanen.

Planbeskrivelsen skal redegjøre for samfunnsvirkninger, kraftbehov og energiutnyttelse, særlig knyttet til:

- Energiparkens energiforbruk og effektbehov sett opp mot kapasiteten i kraftsystemet.
- Energiparkens egen energiproduksjon.
- Energiparkens industrielle symbiose, herunder samspill med regional industri og intern ressurs- og energibruk innenfor energiparken.

Det skal utarbeides en samlet massehåndteringsplan. Virkningene av massehåndtering og anleggsgjennomføring skal inngå i relevante konsekvensutredningstemaer, herunder naturmangfold, vannmiljø, forurensning, støy, klima og trafikk.

Planforslaget skal inneholde rekkefølgekrav som fastsetter målbare rammer for industrietablering basert på forventet:

- Antall arbeidsreiser.
- Omfang av tungtransport.
- Effektuttak fra kraftsystemet.

31. august 2026